

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านมีความสำคัญอันดับหนึ่ง เพราะการอ่านเป็นทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นที่สุดที่บุคคลสามารถแสวงหาเพื่อความสำเร็จ การอ่านเป็นปัจจัยสำคัญของชีวิต การอ่านเป็นการติดตามความรู้อันมีข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ ที่แพร่หลายถึงกันอย่างรวดเร็วและแปรเปลี่ยนไปตลอดเวลา ซึ่งการติดตามความเคลื่อนไหวและความก้าวหน้าของวิทยาการต่างๆ นี้ด้วยตนเองเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตดังที่ สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทรมพรรย์ (2536) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญ เมื่อสังคมวิทยาการเจริญก้าวหน้า ผู้อ่านต้องศึกษาหาความรู้เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาบูรณาการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ และทำให้เกิดความบันเทิงใจอีกด้วย การอ่านนอกจากจะเป็นวิธีการติดตามความรู้ด้วยตนเองแล้ว ยังเป็นทักษะสำคัญในการเรียนของนักเรียนในทุกๆ ระดับ ไม่ว่านักเรียนจะเรียนวิชาใดๆ นักเรียนต้องใช้ทักษะการอ่านเสมอ ดังนั้น ถ้านักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาอื่นๆ ก็จะเกิดผลดีตามไปด้วย ซึ่งตรงกับความเห็นของ ประสาท อิศรภักดี (2530) ที่ว่า หากนักเรียนมีทักษะในการอ่านเป็นอย่างดีแล้ว การเรียนวิชาอื่นๆ จะบังเกิดผลดีและรวดเร็วขึ้นแต่การสอนอ่านของครูในประเทศลาว กล่าวคือ ครูอ่านนำให้เด็กอ่านตาม จากนั้นให้เด็ก อ่านทีละคน คนละหนึ่งครั้งเสร็จแล้วครูก็สรุปให้เด็กฟังว่าเรื่องนี้ประเด็นสำคัญคืออะไร

แม้หลักสูตรให้ความสำคัญกับการอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นช่วงสำคัญที่จะต้องนำความสามารถด้านการอ่านไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ทั้งจำเป็นต่อการศึกษาระดับที่สูงขึ้น แต่การสอนทักษะการอ่านในระดับประถมศึกษา ยังไม่บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ดงโลก พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาลาวด้านความสามารถการอ่านยังไม่ผ่านเกณฑ์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากเนื้อหาที่กำหนดในหลักสูตรซับซ้อน การสอนของครูมุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหา สอนโดยขาดเทคนิคใหม่ ๆ ทำให้นักเรียนเบื่อไม่สนใจและไม่กระตือรือร้นในการเรียน อาจสรุปปัญหาที่ก่อให้เกิดความล้มเหลวในการสอน ทักษะการอ่านเกิดจากนักเรียน มีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อวิชาภาษาลาว บทเรียนไม่เร้าความสนใจทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและเรื่องที่น่ามาให้นักเรียนอ่านซับซ้อนเกินไป นักเรียนไม่เข้าใจ คำศัพท์ ไม่สามารถเล่าเรื่องได้และไม่สนใจในการอ่าน

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสอนอ่านเพื่อหาวิธีทำให้การอ่านเรื่องซับซ้อนง่ายต่อการติดตามและทำให้นักเรียนเข้าใจคำศัพท์เรื่องซับซ้อนได้ดีขึ้น แต่ก่อนจะพูด

ถึงเทคนิคการสอนอ่านผู้วิจัยได้ค้นคว้าความหมายของคำว่าการอ่านเข้าใจ ซึ่งมีหลายท่านได้รวบรวมความหมาย ความสำคัญ และความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันออกไป

การอ่านจึงนับว่า เป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญเป็นการจุดประกายในการเรียนรู้ เพราะวิทยาการเทคโนโลยีต่างๆ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอีกทั้งการติดต่อสื่อสารเพิ่มความสำคัญมากขึ้นจึงต้องอาศัยการอ่านเพื่อทำความเข้าใจและสื่อความหมาย ทักษะการอ่านจึงจำเป็นที่จะช่วยให้อ่านได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ และติดตามการเปลี่ยนแปลงต่างๆ การอ่านเป็นหัวใจสำคัญ ของการเรียนรู้ ที่มีความซับซ้อน

วรรณิ โสมประยูร (2544) ให้ความหมายของการอ่านว่าเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยเปลือออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

มนิรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2547) กล่าวว่า การอ่านหมายถึง กระบวนการรับรู้สารที่เป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็น ที่ผู้เขียน เขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้เพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

จากความหมายของการอ่านสามารถสรุปได้ว่า การอ่านคือ การแปลสัญลักษณ์ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจและรับรู้เรื่องราวที่ได้อ่าน

นอกจากความหมายของการอ่านแล้ว ยังมีนักการศึกษาได้อธิบายถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้ การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและมีคุณค่ามาก ในการแสวงหาความรู้ต่างๆ เพื่อให้ผู้อ่านฉลาดขึ้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2534) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้ การอ่านเป็นหัวใจของการพัฒนาทักษะภาษาเพราะการอ่านช่วยพัฒนาการพูด ช่วยพัฒนาการฟัง การใช้ภาษาให้ถูกกับหลักภาษา พัฒนาการคิดส่งเสริมกระบวนการคิด

ฉวีลักษณ์ บุญชะกาญจน์ (2523) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจไขหาความรู้ที่มีอยู่มากมายในโลกและถ้าได้นำเอาความรู้ที่ได้มาใช้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้แก่สังคมแล้วบุคคลเหล่านั้นก็เป็นพลเมืองดีของสังคม สังคมใดมีบุคคลที่มีประสิทธิภาพการอ่านอยู่มาก สังคมนั้นก็ย่อมเจริญพัฒนาอย่างรวดเร็ว

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ และวิธีอ่านที่ถูกต้อง เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคน การรู้จักฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่าน มีพื้นฐานการอ่านที่ดี และมีความรู้กว้างขวาง

ความสำคัญดังกล่าวสรุปได้ว่าการอ่านมีความสำคัญมากที่สุดในการดำรงชีวิตของคนใน สังคมเพราะการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการแสวงหาความรู้ทุกๆแขนงวิชาต่าง ๆ การอ่านจึงมี ความสำคัญต่อการเพิ่มพูนความรู้ของคน มีความเข้าใจต่อสิ่งที่ได้อ่านเป็นอย่างดี

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2547) กล่าวว่า ผู้อ่านจะเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ ประสบการณ์และความสามารถอื่นๆในการใช้ความคิด ซึ่งสอดคล้องกับ(Herrman, 1988)ได้กล่าว ว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นทักษะที่ผู้อ่านต้องอาศัยความสามารถในทักษะอื่นๆเข้ามา ประกอบด้วย

รุทสตรง (Rustrang, 1940) กล่าวว่า การอ่านเป็นกิจกรรมสำคัญที่สุดในระดับ ประถมศึกษา โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5

คาร์เรลล์ (Carrell, 1984) ความเข้าใจในการอ่านเป็นกระบวนการสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา และความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งความรู้เดิมของผู้อ่านประกอบด้วย ความรู้ประสบการณ์เกี่ยวกับ สิ่งของ สถานที่ ความสัมพันธ์ มโนทัศน์ ความรู้สึกและทัศนคติ

ดังนั้นความเข้าใจในการอ่านเป็นการสรุปเนื้อหา ประเด็นสำคัญของเรื่องราวต่างๆที่ผู้อ่าน สามารถนำมาอภิปรายได้อย่างชัดเจนและทักษะความเข้าใจในการอ่านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก ที่สุดในการศึกษาและการดำรงชีวิตของคนในสังคมปัจจุบัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าวิธีสอนที่ทำให้ให้นักเรียนเข้าใจการอ่านได้ดีคือ กระบวนการสอนอ่าน แบบปฏิบัติการ พบว่า

แอทเวล (Atwell, 1987) เป็นผู้ค้นพบและใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการนี้ เป็น ครั้งแรก เมื่อปี ค.ศ.1987 โดยมี 3 องค์ประกอบ คือ เวลาในการอ่านการเลือกหนังสืออ่านด้วย ตนเอง บันทึกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านและจัดองค์ประกอบสาระการอ่านและนำ องค์ประกอบนั้นมาสร้าง เป็นกระบวนการ การสอน 3 ชั้น คือ

1. ชั้นสอนบทเรียนสั้น Mini lesson
2. ชั้นเลือกอ่านในใจด้วยตนเอง Sustained silent reading
3. ชั้นตอบสนองของผู้เรียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านด้วยการเขียนบันทึกและแสดงความคิดเห็น Dialogue journals

กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ นักเรียนได้เขียนบันทึกการอ่าน เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนอภิปรายกลุ่ม นักเรียนเล่าเรื่องสิ่งที่เป็นองค์ประกอบต่างๆ บางครั้งอาจเล่าเรื่องที่อ่าน โดยการพูด หรือ โดยการเขียน

ดังนั้นกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการจึงเป็นวิธี ที่ทำให้นักเรียนสามารถอ่านเข้าใจ เพราะอ่านมีการบันทึก แสดงความคิดเห็นและอภิปรายในชั้นเรียน เป็นวิธีไม่ซับซ้อนมากนักทำให้นักเรียนสามารถอ่านเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของ วิมลรัตน์ จตุรานนท์ (2540) และจิตรภรณ์ ค้วงจุมพล (2543) ทำการวิจัยเรื่องกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการซึ่งได้เสนอขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อให้ นักเรียนเข้าใจการอ่านได้ดีขึ้น โดยใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ 5 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5 นาที) ครูและนักเรียนเป็นผู้นำเสนอ หนังสือ สำหรับเด็กประเภทต่าง ๆ เช่น นิทาน บทร้อยกรอง ฯลฯ

ขั้นที่ 2 ขั้นสอนบทเรียนสั้น (5-10 นาที) ครูสอนความรู้เกี่ยวกับการอ่าน การบันทึก การ อภิปราย การเล่าเรื่อง การแสดงความคิดเห็น และทักษะที่แสดงถึงความเข้าใจในการอ่าน เช่น การ อ่านจับใจความ การอ่านสรุปความและ การอ่านตีความ

ขั้นที่ 3 ขั้นสำรวจสถานภาพการทำกิจกรรมของนักเรียน (3 นาที) ครูและนักเรียนร่วมกัน ตรวจสอบภูมิบันทึกเนื้อหาสาระที่ได้จากการอ่านของนักเรียน เพื่อนักเรียนจะได้วางแผนการทำ กิจกรรมการอ่านในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ 4 ขั้นเลือกอ่านด้วยตนเองและการตอบสนอง (30-35 นาที) นักเรียนเลือกอ่าน หนังสือด้วยตนเองเป็นเวลา 10 นาที หลังจากนั้นเลือกทำกิจกรรม การอ่าน 1 กิจกรรม จาก 2 กิจกรรมคือ การอภิปรายกลุ่ม หรือเขียนบันทึกการอ่าน นักเรียนที่เลือกทำกิจกรรมการอภิปรายราย กลุ่มเมื่อเสร็จจากการอภิปรายกลุ่มนักเรียนที่ได้นัดหมายครูไว้จะมาพบครูเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 5 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5-10 นาที) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย และ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อสิ่งที่ได้ปฏิบัติในชั่วโมงนั้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษาเทคนิคการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจของ จิตรภรณ์ ค้วงจุมพล (2543) เสนอขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจการอ่านดีมากขั้นเช่น กระบวนการสอน อ่านแบบปฏิบัติการ 5 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (10 นาที)

ขั้นนี้ นักเรียนจะเสนอวรรณกรรมสำหรับเด็ก เช่น นิทานพื้นบ้าน เรื่องสั้น นวนิยาย บทร้อยกรอง โดยวิธีอาจจะเสนอด้วยวิธีการเล่าเรื่องหนังสือ เล่านิทาน หรืออ่านหนังสือให้ฟัง เพื่อ เป็นการจุดความสนใจในการอ่าน และนำไปสู่การอ่านโดยอิสระในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 2 สอนบทเรียนสั้น (10 นาที)

ขั้นนี้ครูสอนบทเรียนสั้นเกี่ยวกับทักษะในการอ่านเช่น การอ่านในใจ และจับใจความของเรื่อง การอ่านพิจารณาโครงเรื่องการเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องและการทำโครงสร้างของเรื่อง หรือให้ความรู้เกี่ยวกับการอ่าน หรือการเตรียมตัวเพื่อการอ่านหนังสือเล่มใหม่

ขั้นที่ 3 ขั้นนี้ ครูสำรวจสถานภาพการทำกิจกรรมของนักเรียน (5 นาที)

ขั้นนี้ครูจะสำรวจสถานภาพการทำกิจกรรมการอ่านของนักเรียนจากแผนภูมิบันทึกกิจกรรมการอ่านของนักเรียนแต่ละคนอย่างรวดเร็ว และถ้าพบว่านักเรียนของตนทำกิจกรรมบางกิจกรรมหลายครั้งโดยไม่เปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่น เช่น อ่านหนังสือที่เลือกอ่านด้วยตนเองแล้วเขียนบันทึกแสดงความคิดเห็นทุกวัน โดยไม่เปลี่ยนไปทำกิจกรรมการอภิปรายหรือกิจกรรมอื่น ครูจะให้มาพบแล้วให้คำปรึกษาแนะนำต่อไป

ขั้นที่ 4 ขั้นเลือกอ่านด้วยตนเอง (35 นาที)

ขั้นนี้จัดว่าเป็นหัวใจของการเรียนด้วยวิธีนี้ ซึ่งประกอบกิจกรรมการเรียน 3 กิจกรรม คือ การเลือกอ่านด้วยตนเอง การอภิปรายกลุ่ม และการพบครูเป็นรายบุคคล

ขั้นที่ 5 แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (5 นาที)

ขั้นนี้ครูและนักเรียนจะอภิปรายร่วมกัน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ได้ปฏิบัติไปในวันนั้น เช่น นักเรียนแสดงความคิดเห็นในบางครั้งครูอาจให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ

ดังนั้นสรุปขั้นตอนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการของทั้ง วิมลรัตน์ จตุรานนท์และจิตราภรณ์ ดวงจุมพล พบว่าทั้งสองคนมีขั้นตอน ที่เหมือนกันอยู่หลายขั้นคือ มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน นักเรียนเลือกอ่านได้อย่างอิสระ และทำกิจกรรมหลังจากได้อ่านหนังสือ และมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผู้วิจัยได้นำขั้นตอนและเวลา ทำกิจกรรมของ วิมลรัตน์ จตุรานนท์ มาปรับใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยแห่งชาติ ดงโคก เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จึงได้นำเสนอขั้นตอนการสอนอ่านเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น ซึ่งวิธีที่ใช้คือการสอนอ่านแบบปฏิบัติการกำหนดไว้ 5 ขั้นคือ

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ

ครูสร้างความสนใจ ในการอ่าน ครูเล่านิทาน เรื่องสั้น ๆ หรือ เรื่องที่กำลังเป็นข่าว หรือเป็นเรื่องที่น่าสนใจและเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกำลังจะเรียนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการอ่าน

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอบทอ่าน

ครูแนะนำคำศัพท์ยากและวิธีอ่าน จากนั้นครูให้นักเรียนอ่าน และครูสอนให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์สรุปความคิดหรือแผนผังมโนทัศน์สรุปเดินเรื่อง เพื่อช่วยให้มีความเข้าใจในการอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกให้นักเรียนทำแผนผังมโนทัศน์

ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันทำแผนผังมโนทัศน์สรุปเดินเรื่องหรือแผนผังสรุป

ความคิด

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์

ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์สิ่งที่ทำมาในชั่วโมงนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป

ครูสรุปทบทวนในชั่วโมงเรียนนั้น

จากการศึกษาค้นคว้าวิธีการสอนอ่านด้วยรูปแบบการสอนและกระบวนการจัดการเรียนการสอนปฏิบัติการ ผู้วิจัยพบว่าวิธีการสอนอ่านแบบปฏิบัติการมีความเหมาะสมกับนักเรียนในประเทศลาวมากที่สุดเนื่องจากเป็นวิธีไม่มีความซับซ้อนมากนัก ครูยังคงมีบทบาทในการสอนแต่เพิ่มบทบาทนักเรียนในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้นซึ่งมีขั้นตอนเป็นที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในบริบทห้องเรียน และใช้กับหนังสือเรียนที่มีในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ดงโคก กำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทั้งยังสามารถแก้ปัญหาการอ่าน โดยไม่เข้าใจเรื่องซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในขณะนี้ จึงได้ มีความประสงค์จะศึกษาผล ของการใช้วิธีสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาลาวของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นระดับชั้นที่อยู่ในช่วงวัยเด็กตอนปลาย มีอายุระหว่าง 10 -11 ปี ตามทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเพียเจท์ (Piaget, 1968) เรียกว่า ขั้นเรียนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม (Concrete operations) โดยเด็กวัยนี้จะมีพัฒนาการด้านความสามารถทางการใช้สัญลักษณ์ ความสามารถทางภาษา ทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถคิดในลักษณะนามธรรมได้ รู้จักใช้เหตุผล วิเคราะห์ และอภิปรายร่วมกับผู้อื่นได้ถูกต้องตามหลักจิตวิทยาจนเกิดความคิดที่ซับซ้อนขึ้นตามลำดับ และมีความเร็วในการอ่านใกล้เคียงกับผู้ใหญ่

วรรณิ โสมประยูร (2544) ได้กล่าวว่าเด็กในวัยนี้มีความเหมาะสมที่จะได้รับการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาโดยการประยุกต์ใช้การสอนอ่านแบบปฏิบัติการ อันจะนำมาซึ่งการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้การอ่านตามหลักสูตรและเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ เพื่อประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความเข้าใจในการอ่าน ภาษาลาวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติดงโคก เวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สมมติฐานการวิจัย

วิมลรัตน์ จตุรานนท์ (2540) ทำการศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อความเข้าใจการอ่าน ความสามารถในการเล่าเรื่องและความสนใจในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความเข้าใจในการอ่าน หลังการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ จิตราภรณ์ ค้วงจุมพล (2543) ได้ศึกษาผลของการสอนอ่านแบบปฏิบัติการกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากการศึกษาดังกล่าวพบว่าการสอนอ่านแบบปฏิบัติการช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดีมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนอ่านตามกระบวนการสอนแบบปฏิบัติการ จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาลาวสูงกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนักเรียนที่ได้รับการสอนตามกระบวนการสอนอ่าน คู่มือครูของกรมวิชาการกระทรวง ศึกษาธิการ สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์ การศึกษาแห่งชาติลาว(แบบปกติ) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนตามกระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการเพื่อความเข้าใจภาษาลาวจะมีคะแนนการอ่านผ่านเกณฑ์ 50% ขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 110 คนของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ดง โคก เวียงจันทน์

2. ระยะเวลาในการทดลองครั้งนี้อยู่ในภาคปลายปีการศึกษา 2549 ระยะเวลาในการทดลอง 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 คาบ คาบละ 100 นาที เวลาเรียนตามเรียนปกติ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย เป็นเนื้อหาวิชาภาษาลาวแบบเรียนหนังสือภาษาลาวชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 บท

4. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.1 ตัวแปรต้น คือ กระบวนการสอนอ่านมี 2 ลักษณะคือ

4.1.1 การสอนอ่านแบบปฏิบัติการ

4.1.2 การสอนอ่านตามแบบของกระทรวงศึกษาธิการสถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์ การศึกษาแห่งชาติ ลาว 1997 (แบบปกติ)

4.2 ตัวแปรตาม คือคะแนน ความเข้าใจในการอ่าน

ข้อตกลงเบื้องต้น

นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสามารถพื้นฐานในการอ่านเรื่องในบทอ่าน

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การสอนอ่านแบบปฏิบัติการ หมายถึง วิธีสอนที่ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ ครูสร้างความสนใจในการอ่าน โดยเล่านิทาน เรื่องสั้น ๆ หรือเรื่องที่กำลังเป็นข่าว หรือเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่เกี่ยวของเรื่องที่กำลังจะเรียนในชั่วโมงนั้น

ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอบทอ่าน ครูนำเสนอบทอ่าน แนะนำคำศัพท์ยาก และวิธีอ่าน จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านและครูสอนให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์สรุปเดินเรื่องหรือแผนผังมโนทัศน์สรุปความคิด เพื่อช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน

ขั้นที่ 3 ขั้นฝึกให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์ ครูแนะนำให้นักเรียนช่วยกันเขียนผัง สรุปเดินเรื่องหรือแผนผังมโนทัศน์สรุปความคิด (สรุปเดินเรื่องในบทเรื่องมีตัวละคร สรุปความคิดในบทเรื่องไม่มีตัวละคร)

ขั้นที่ 4 ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์สิ่งที่ทำมาในชั่วโมงเรียนนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียน ครูสรุปบทอ่านในชั่วโมงนั้น

การสอนอ่านตามแบบคู่มือครูของกรมวิชาการกระทรวง ศึกษาธิการสถาบันค้นคว้า วิทยาศาสตร์ การศึกษาแห่งชาติลาว1997(แบบปกติ) หมายถึง การสอนอ่านตามการกำหนด การ สอนของกระทรวงศึกษาธิการสถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์ การศึกษาแห่งชาติลาว 1997 ซึ่งมี ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นจัดตั้งห้อง (ขั้นเตรียมความพร้อมของนักเรียน)

ครูตรวจจำนวนนักเรียนมากี่คน ขาดกี่คน มีเหตุผลหรือไม่ เตรียมอุปกรณ์ การสอนการเรียน มีหนังสือแบบเรียน กระดาษ ดินสอ

ขั้นที่ 2 ขั้นทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา

ครูให้นักเรียนทบทวนเนื้อหาที่สำคัญ

ขั้นที่ 3 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนใหม่ (ขั้นดำเนินการสอน)

ครูอ่านบทเรื่องในหนังสือที่จะสอนอ่านให้นักเรียนฟังหนึ่งครั้ง จากนั้น ให้นักเรียนอ่านตามครูหรือให้นักเรียนอ่านทีละคนและบางครั้งให้นักเรียนอ่านเป็นกลุ่ม

ขั้นที่ 4 ขั้นปรับปรุง (ขั้นแนะนำคืนบทเรียนที่เรียนมาในวันนั้น)

ครูสรุปใจความสำคัญของบทเรียนที่เรียนในชั่วโมงนั้นโดยย่อ

ขั้นที่ 5 ขั้นตัดเตือน(ขั้นสั่งสอน) ให้การบ้าน

ครูให้การบ้าน(แบบฝึกหัด)และแนะนำวิธีเรียนให้นักเรียน

ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้อ่านจับใจความ ตีความและสรุปความบทอ่าน

การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านบทอ่านแล้วตอบคำถามที่มีอยู่ในบทอ่านบอก ใจความสำคัญ เหตุการณ์และตัวละครของเรื่องได้

การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้นในข้อความที่ ปรากฏอยู่ ซึ่งผู้เขียนไม่ได้กล่าวออกมาโดยตรงแต่ผู้อ่านต้องประมวลเรื่องราว แปลความ ขยาย ความ เป็นการอ่านบทอ่านแล้วตอบคำถามที่ไม่มีอยู่ในบทอ่าน โดยตรงผู้อ่านจะต้องตีความเคา คาดคะเนเหตุการณ์ก่อนและหลังเหตุการณ์ด้วยตนเองว่ามีอะไรเกิดขึ้น โดยอาศัยข้อมูลจากแผนผัง มโนทัศน์สรุปเดินเรื่องหรือแผนผังมโนทัศน์สรุปความคิด

การอ่านสรุปใจความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านจะต้องสรุปเรื่องย่อหรือประเด็นหลักๆที่ เกิดขึ้น ในเรื่องราวเป็นการเล่าเรื่องทั้งหมดหรือส่วนใดส่วนหนึ่ง โดยใช้คำพูดของผู้อ่านเพื่อให้ เห็นว่าผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว และสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องโดยย่อ น่าจะคล้ายกับการ หมายมโนทัศน์ของเรื่องนั้นได้

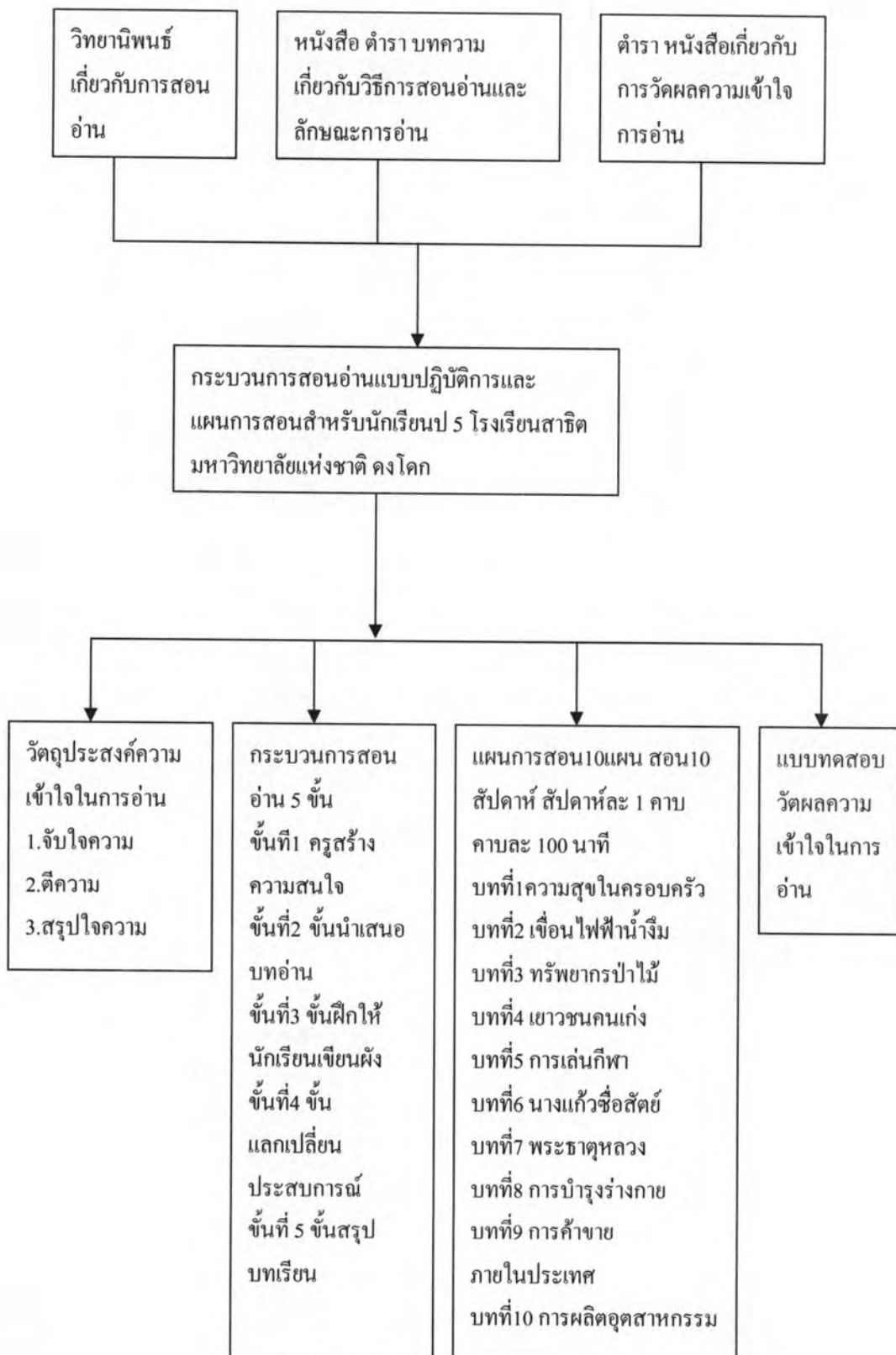
ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึงการวัดได้จากคะแนนการตอบแบบทดสอบความเข้าใจใน การอ่าน

วิธีดำเนินการวิจัย

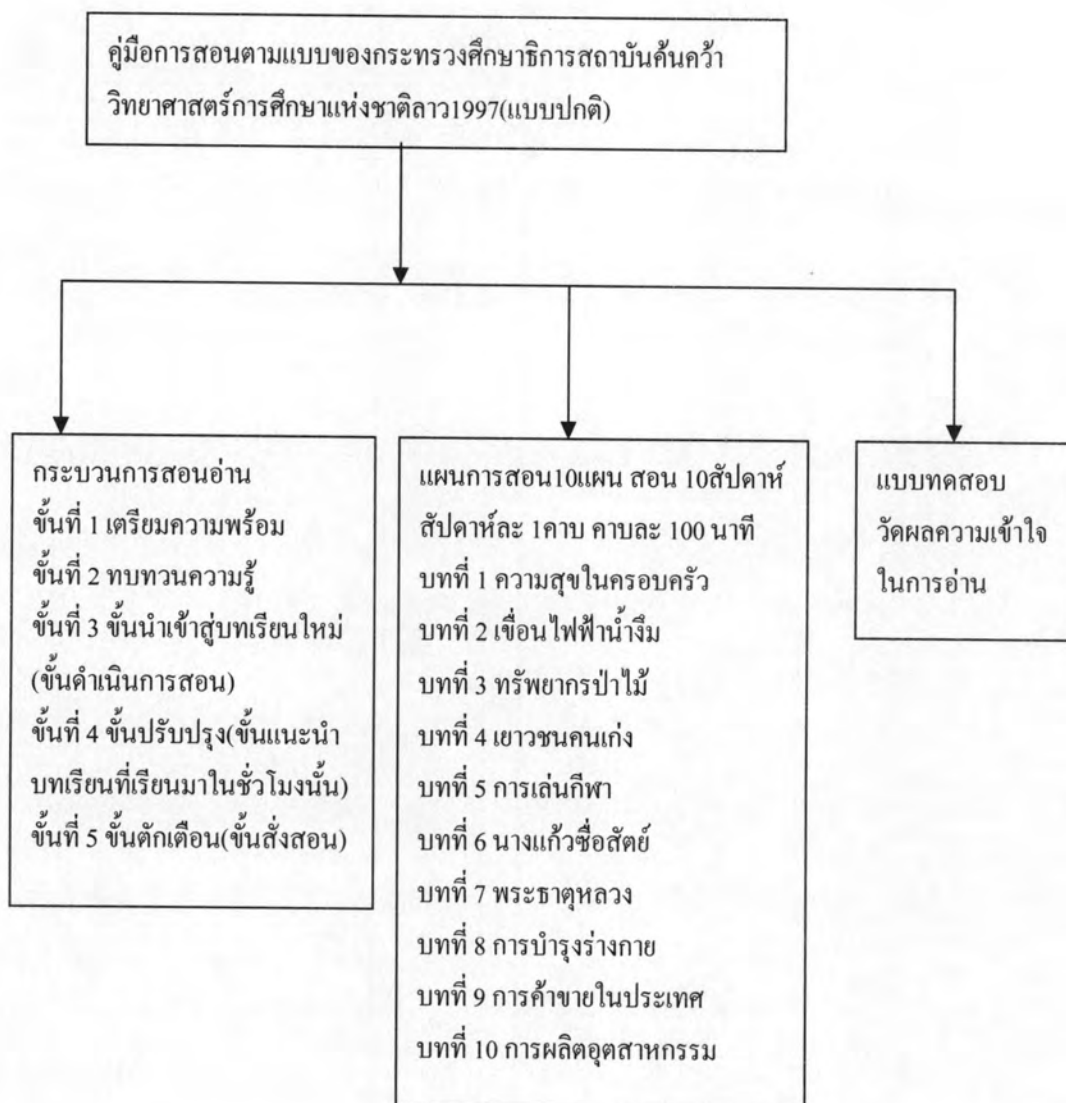
การวิจัยเรื่องการศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยแห่งชาติ ดงโคก กำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีวิธีดำเนินการทดลองเป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ งานวิจัย ในประเทศไทย ทั้ง ประเทศลาว และต่างประเทศ
2. กรอบการดำเนินการวิจัย

2.1 กรอบการดำเนินการวิจัยสำหรับกลุ่มทดลอง

2.2 กรอบการดำเนินการวิจัยสำหรับกลุ่มควบคุมสอนแบบปกติ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนอ่านแบบปฏิบัติการ
2. ช่วยพัฒนาทักษะความสามารถของนักเรียนในด้านความเข้าใจการอ่าน
3. ได้แนวทางแก่ผู้สอนทักษะทางภาษาลาวในการที่จะนำไปจัดการเรียนการสอนในระดับอื่นๆ ต่อไป